

PUNT DE LLIBRE

Barcelona, 3 de Febrer 2015

Connecta't   VilaWeb

CALÀNDRIA

PUNT DE LLIBRE

HOMO FABRA

EL WEB NEGRE

L'APUNTADOR

CAST@FIORE

PANTALLES

GALERIES

SA IL·LUSTRÍSSIMA

Portada

Notícies

Crítica

Entrevistes

Opinió

Vinyetes

L'Avenç

Cercar

Espiritualitat a l'islam

Alexandre Estruga. Diàlegs de Pedralbes. / 30.01.2015

[Segueix a @nuvol .com](#)

 M'agrada

 Tuiteja

Tot va bé si acaba bé. Dijous fred de desembre i últim diàleg de l'any. Enfilem el camí que mena cap al Monestir de Pedralbes tot pensant que després de dos cicles, l'èxit de la proposta és més que evident i merescut. De nou i complint el pronòstic, doncs, la sala queda plena en pocs minuts. Mentre s'apaguen els últims murmuris —i els telèfons mòbils, si us plau!—, ens disposem, cadascú a la seva manera, a escoltar el que serà una animada conversa a dues bandes sobre l'espiritualitat al món islàmic —sí, “espiritualitat vesteix més que religiositat” — entre Halil Bárcena, islamòleg i autor de [El sufisme](#) a Fragmenta Editorial, i [Dolors Bramon](#), doctora en filologia semítica i en història medieval, amb les intervencions de Francesc Torralba com a moderador insubstituïble. A diferència d'altres ocasions, aquesta vegada els dos convidats ja es coneixen: Bárcena escriu la seva tesi sota la direcció

Alexandre Estruga

de la Dra. Bramon. ¿Deixeble i mestra? Dues maneres complementàries d'exposar una mateixa qüestió amb l'objectiu de fugir de la visió típica, tòpica, estereotipada i negativa que ben sovint Occident té de la tradició islàmica.

— Halil Bárcena, Francesc Torralba i Dolors Bramon

Si bé el títol del diàleg feia referència, de manera general, a l'espiritualitat a l'islam, aviat sabem com sona la melodia triada: les primeres notes perfilen els contorns de la mística sufí, desconeguda per molts occidentals i no sempre ben considerada entre els musulmans. Una definició clara i concisa del terme permetria entrar en matèria amb pas decidit però el sufisme, bé ho subratlla Bárcena, és polièdric, metafòric, silencios: hi ha tantes definicions com sufís. Allò que importa, al cap i a la fi, és la vida pràctica. ¿Quin seria, malgrat tot, l'objectiu del sufisme? Mostrar a l'ésser humà el camí de retorn a la seva centralitat perduda i oblidada. D'aquesta manera, doncs, ens trobem davant d'una espiritualitat del record que emfasitza la relació intrínseca entre l'humà i l'amnèsia. Bramon, però,

+ Llegits

- 1 A través dels mons de Pixar
- 2 Pep Tugues: "La cultura és una via per viure millor"
- 3 Cinc notes i quatre clarianes per en Narcís Comadira
- 4 La senyoreta Keaton i altres bèsties: atresorant la diferència
- 5 Saskia Sassen pren la paraula al CCCB
- 6 Parcerisas transcendeix l'experiència
- 7 Toni Sala guanya el premi Ciutat de Barcelona amb 'El cas Pujol'
- 8 L'Avenç, premi Ciutat de Barcelona de Mitjans de Comunicació
- 9 El català, única llengua oficial en una futura Catalunya independent?
- 10 Carles Martínez, premi Ciutat de Barcelona de Teatre

Activitat recent

[Inscriu-te](#)

Crea un compte o [Inicia sessió](#) pe

Uf, van dir els catalans | Núvol

39 persones ho recomanen.

Teresa Forcades: "Totes les patologies te

488 persones ho recomanen.

dona orgullosa del seu origen i allunyada de qualsevol pràctica “bufanúvol”, dóna alguns possibles orígens etimològics del terme “sufisme” (*tasawwuf*). En primer lloc, *suf* és la paraula àrab per designar la llana i, així, sufisme seria el fet de vestir-se amb roba d’aquest material com a signe de pobresa, en contraposició a la vestimenta de seda dels rics i poderosos de Bagdad. D’altres remunten el mot al fet de seure en un banc o sofà (*ahl al-suffa*) al pati de la mesquita que servia de residència al profeta Muhàmmad.

Des d’un punt de vista històric, tot seguint les paraules de Bàrcena, trobem, de nou, tres maneres que fonamenten un islam no monolític. Per una banda tenim l’experiència originant del profeta, l’obertura del sagrat i la revelació. Una altra visió de l’islam, si se’ns permet l’expressió, és la dels juristes qui, segons Bàrcena, van produir una hipertròfia legislativa. És el que Bàrcena anomena “ortopràxia”. Una tornada al primer islam la protagonitzen els filòlegs, matemàtics, filòsofs, científics i espirituals. Un moviment dialèctic de superació, aquest, ben conegut a occident.

Però, què batega al cor de l’islam, a l’islam del cor? Una nova tríada. L’aspecte doctrinal permet l’ensenyament de l’espiritualitat primigènia i fonamental, és a dir, ha d’haver-hi una experiència de la unitat de l’Ésser, de l’existència. Segons Bàrcena, en el sufisme no hi ha més divinitat que Déu i, conseqüentment, no hi ha cap existència real més enllà d’ell. La paraula clau? Unicitat. Quina seria la manera, doncs, de dur a terme l’espiritualitat? La resposta no està en el *què* sinó en el *com*, en un aprofundiment intens. I aquest *com* necessita d’una virtut, que en el sufisme es tradueix en la noblesa i bellesa de l’ànima. Cal anihilament i compassió perquè “qui sap de la seva indigència ontològica, es mostra humil i compassiu”. La pràctica espiritual sufí rau, en certa manera, en un combat contra l’ego per cercar la pobresa desitjada, és a dir, no posseir res i no ser posseït per res. Bàrcena, entre grans silencis, ens recorda que en el text alcorànic hi ha una tensió evident que recorda la tensió natural de la vida entre allò que és fascinant i allò que és terrible (Rudolf Otto). Aquesta tensió ha de traduir-se en la pràctica d’una experiència límit amb tot, cos inclòs. Sap de què parla perquè ell mateix és intèrpret de *ney*, la flauta dervix de canya.

On no arriben les paraules | Núvol
68 persones ho recomanen.

Complement social de Facebook

Podríem continuar aprofundint en les mines sovint fosques de la filosofia, podríeu continuar llegint tot arrugant el nas, però si, com va dir Bárcena, hi ha una idea poc clara de la tradició islàmica ens cal, i tant, establir vincles, comprendre l'altre, conèixer el seu rostre. Des del respecte. Així ho va fer Bramon recordant a Ràbia al-Adawiyya, “dona d’origen esclau que va viure a Bagdad mentre els barcelonins i els avantpassats del que avui habiten la Catalunya Nord encara formaven part del domini andalusí, és a dir, entre 717 i 801, any de l’entrada dels exèrcits francs a la ciutat de Barcelona, que va deixar de pertànyer per sempre més al món de l’islam.”^[1] El seu pensament, la proclamació del valor de l’amor per arribar a la fusió amb l’Estimat, tenia lligams clars amb el d’Ibn Arabí, nascut a Múrcia l’any 1165 i mort el 1240, considerat heretge i empresonat a Egipte, possible influència de Ramon Llull i autor de la doctrina de l’Unitat de l’Existència. I més propera a nosaltres, en consonància amb els dos sufís esmentats, trobem una joia de la tradició literària espanyola, concretament el famós “Soneto a Jesús crucificado”, que molts dels assistents al diàleg van recitar allora i que acaba amb els següents versos: “No tienes que me dar porque te quiera;/pues aunque cuanto espero no esperara,/lo mismo que te quiero te quisiera.”

^[1] Fragment extret del contrapunt de Dolors Bramon dins el llibre *El sufisme*, de Halil Bárcena, editat per Fragmenta Editorial (p. 158).

Subscriu-te a Núvol

Tuiteja

Enviar

Deixa un comentari

L'adreça electrònica no es publicarà Els camps necessaris estan marcats amb *

Nom *

Correu electrònic *

Lloc web

Comentari *

Enviar

[Qui som](#) · [Manifest](#) · [Avís legal](#) · [Contacte](#) · [Política de privacitat](#) · [Normes de participació](#) · [Patrocinadors](#)

Subscriu-te a Núvol

Segueix a
[@nuvol_com](#)

 M'agrada

Copyright © Núvol.com 2015 - Disseny Web: iEstrategic